

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D., v právní věci

žalobkyně: **Y. Y.**
st. přísl. X
t. č. pobytem X

zastoupené: Organizace pro pomoc uprchlíkům, z.s.
se sídlem Poděbradská 5, 190 00 Praha 9
proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 11. 2024, č.j. X,
t a k t o:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 11. 2024, č.j. X, **se ruší** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalobkyni **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í:

I. Vymezení věci

1. Žalobou ze dne 10. 12. 2024 žalobkyně brojila proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 11. 2024, č. j. X (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný rozhodl o její žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobkyni tak, že se jí mezinárodní ochrana podle § 12, §

13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) neuděluje.

II. Napadené rozhodnutí

2. V napadeném rozhodnutí žalovaný nejprve shrnul osobní charakteristiku žalobkyně, která v ČR podala svou první žádost o udělení mezinárodní ochrany v zemích Evropské unie (EU). Je členkou církve Všemohoucího boha (dále také jen “CVB“) a tuto víru nemůže ve své vlasti svobodně vyznávat. Při pohovoru žalobkyně zejm. uvedla, že již od června roku 2023, kdy zesílilo pronásledování členů její církve, plánovala odjezd z Číny. V červnu 2023 si zařídila zcela bez potíží cestovní doklad a české turistické vízum. Rovněž uvedla, že ona osobně žádné problémy s čínskou státní mocí neměla, nicméně si byla vědoma faktu, že se může dostat do stejných potíží jako její souvěrci. Mnoho souvěrců má potíže související s jejich vírou, bývají zatýkáni a perzekuováni.
3. Dále popsala svůj vstup do CVB a své znalosti o víře. Ve vlasti pracovala jako servírka v restauraci, věřící je od roku 2015. Do církve vstoupila prostřednictvím svého otce, a to z důvodu, že církevní učení ji přišlo zajímavé, dostala nějakou literaturu a otec ji církvi představil. K praktikování víry uvedla, že se účastnila setkání s dalšími věřícími, jednalo se o menší skupinky, shromažďující se v domácnostech některého z členů. Tam četli náboženské texty a sdíleli společné zkušenosti. Setkání se konala jedenkrát týdně, pokud hrozilo nebezpečí, pak jedenkrát za 14 dní. K jejich náboženským pravidlům sdělila, že se jedná o morální kodex, který vyplývá z náboženských textů a respektu k vyznání druhého. Literaturu představuje kniha *Slovo v těle zjevené* a *Shenpan Gong Shenjija Qi Shou* (Slova svátého soudu), jakož i kniha *Shen Sanbu Zuo Gong De Jishi Jing Xuan* (Základní tři kroky). Představeným církve je pastor, kterého žalobkyně osobně nezná, pouze ve skupině poslouchali jeho nahrávky. Nezná žádného představeného v církvi, pouze okruh deseti věřících své skupiny, a to pouze pod jejich přezdívkami. Její otec se setkání neúčastní z důvodu, aby nedal svým sousedům možnost jej nahlásit čínské státní moci.
4. Ohledně svých obav ze státní moci žalobkyně sdělila, že se v rámci vlasti přestěhovala, čímž chtěla omezit možnost svého prozrazení, resp. zabránit prozrazení skutečnosti, že patří k církvi. Z důvodu své ochrany si rovněž smazala kontakty své skupiny a získala kontakty na skupinu další. Upřesnila, že vymazala i kontakty na vedoucí, s nimiž se osobně nikdy neviděla, pouze od nich dostávala vzkazy. Dozvěděla se, že existují svědectví o tom, že členové jejich církve jsou v Číně pronásledováni a ona některé osobně zná. Také uvedla, že v květnu roku 2023 ve městě D. byla svědkem zatčení souvěrkyně u vchodu do jejího domu. Viděla pouze její zatčení, a neví, co s ní bylo dále, pouze se proslýchalo, že byla mučena. Její přezdívka v církvi je B.
5. Žalovaný při posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobkyně z hlediska důvodů pro udělení azylu vycházel především z jejich výpovědí, a dále z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Číně. Konkrétně vycházel z Informace OAMP, Čína, Bezpečnostní a politická situace v zemi ze dne 24. ledna 2024, dále ze Zprávy Ministerstva zahraničních věcí USA ze dne 20. března 2023 - Zprávy o dodržování lidských práv za

rok 2022 ze dne 21. března 2024 a Informace Australské vlády ze dne 22. prosince 2021 Zprávy o zemi Ministerstva zahraničních věcí a obchodu (DFAT) - Čína ze dne 21. března 2022.

6. Při seznámení s podklady žalobkyně uvedla, že policie provedla u nich doma prohlídku, vyslýchala její rodiče a policie má důkazy, že je členkou církve. Dále doložila vlastnoručně psané prohlášení, v němž mj. uvedla, že věřící CVB, pokud jsou zadrženi policií, jsou vystaveni z její strany krutému jednání. Rovněž popsala, že osoby pověřeny čínskou vládou jsou v převlecích posílány do domácností věřících s cílem udavačství. Také zmínila, že při návštěvách spoluvěřících se musela maskovat, aby ji neodhalila policie nebo udavači, a zdůrazňovala opatrnost při vyznávání víry. Sdělila, že v případě návratu do vlasti se obává postihu jednak za své členství v církvi, a jednak také za svůj odjezd do zahraničí a za tisk textů Božího slova. Obává se pronásledování své osoby, případně svého uvěznění či mučení. Odkázala na internetové články týkající se jejich souvěrců, kteří jsou trestáni čínskou policií pro své náboženské přesvědčení a zatýkání členů církve v některých provinciích, např. článků Bitter Winter.
7. K jednotlivým formám mezinárodní ochrany zaujal žalovaný následující hodnocení. Nejprve stručně uzavřel, že žalobkyně nesplňuje podmínky pro udělení azylu ve smyslu § 12 písm. a) AZ. Dále se zabýval hodnocením podmínek ve smyslu ustanovení § 12 písm. b) AZ, tj. z důvodu její rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů, či že by jí takové pronásledování hrozilo v případě návratu do vlasti.
8. Žalovaný se zabýval skutečností, zda žalobkyni lze považovat za příslušnici jí tvrzené náboženské menšiny v Číně, tedy zda vůbec jí tvrzené obavy by z hlediska věcného bylo možné posuzovat podle hodnocení ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu. Žalobkyně předložila v této souvislosti správnímu orgánu své verbální výpovědi, a rovněž doložila písemné vyjádření, týkající se jejího života před odchodem z vlasti, které doplnila internetovými články o pronásledování souvěrců.
9. Následně žalovaný výpovědi žalobkyně porovnal s materiály, které si k posouzení její žádosti o mezinárodní ochranu ve vztahu k jí tvrzené příslušnosti ke konkrétní náboženské menšině obstaral z objektivních a dostupných zdrojů, s nimiž byla žalobkyně seznámena dne 27. 9. 2024. Z materiálu Australské vlády ze dne 22. prosince 2021 Zpráva o zemi Ministerstva zahraničních věcí a obchodu (DFAT) - Čína ze dne 21. března 2022. Žalovaný dospěl k dílčímu závěru, že protestantští věřící se obecně mohou stát terčem negativního jednání ze strany čínských státních orgánů či bezpečnostních složek.
10. Z hlediska individuálního posouzení rizika pronásledování žalobkyně žalovaný usoudil následovně. Především zdůraznil, že žalobkyně nikdy nebyla ani zadržena ani vyslýchána čínskou policií. Kromě jedné změny pobytu v rámci téže provincie nečinila žádná speciální opatření. Podle přesvědčení žalovaného pouze využila uvedených znalostí o problematice pronásledování příslušníků některých náboženských menšin v Číně, aby svými tvrzeními následně vygradovala svůj azylový příběh a vytvořila údajné obavy z návratu do vlasti, přestože ona sama ve své vlasti skutečně ohrožena nikdy nebyla.

Žalobkyni objektivně nikdo nebránil v její víře, respektive jejím vyznávání, nedošlo u ní k žádnému ohrožení či porušení svobody jejího vyznání, ani k ohrožení života, osobní svobody či jiných základních lidských práv. Žalovaný neshledal, že by v zemi své státní příslušnosti byla pronásledována ve smyslu zákona o azylu a žádné skutečnosti nesvědčí ani tomu, že by se tak stalo v případě návratu do vlasti.

11. Pokud by tedy byl tlak ze strany režimu tak silný, nemělo by žádný smysl odcházet od církevní skupiny a pořizovat si kontakty na jiné osoby stejné církve. Také její bezproblémový odlet s čínským cestovním dokladem z mezinárodního letiště v Pekingu s nejmodernějšími technologiemi k identifikaci cestujících je dokladem toho, že pro policii nebyla žalobkyně zájmovou osobou. Tvrzení žalobkyně o nemožnosti řešit její problémy v rámci její vlasti minimálně znaky značného nadhodnocení jí tvrzených potíží, a to za jediným účelem, kterým je vygradovat azylový příběh s cílem dosáhnout pozitivního rozhodnutí ve věci její žádosti o udělení mezinárodní ochrany.
12. Žalovaný dále připomněl, že žalobkyni byl rovněž čínskými orgány bez jakýchkoliv problémů či překážek vydán cestovní pas pro potřeby jejího vycestování z vlasti, a to s biometrickými údaji včetně otisků prstů a fotografie. To ovšem také jasně svědčí o naprostém nezájmu čínských státních orgánů o její osobu, neboť právě v souvislosti s vydáním cestovního dokladu mohly čínské orgány či bezpečnostní složky výše jmenovanou, pokud o ní dle jejího tvrzení dlouhodobě usilovaly a pronásledovaly ji, nejen zadržet, ale znemožnit jí i absolutně opuštění vlasti, a to pouhým nevydáním jí jejího cestovního dokladu. Podanou žádostí si žalobkyně rovněž chtěla legalizovat pobyt na území ČR, ačkoli na české území přicestovala s platným českým turistickým vízem. Snaha o legalizaci pobytu není zákonem o azylu chráněna. Pro tyto účely mají konkrétní cizinci využívat některý z institutů pobytového cizineckého režimu.
13. Žalovaný shrnul, že žalobkyně nebyla v zemi původu z důvodu příslušnosti ke konkrétní náboženské skupině nikdy vystavena osobnímu pronásledování ve smyslu ustanovení § 2 odst. 4 zákona o azylu, tedy závažnému porušení jejích základních lidských práv ze strany čínských orgánů, a neuvedla ani žádné konkrétní a relevantní skutečnosti, které by svědčily o tom, že se na této její situaci v případě jejího návratu do vlasti cokoliv změní.
14. Žalovaný dále vyhodnotil jako nesplněné také podmínky pro udělení azylu za účelem sloučení rodiny (§ 13) a národního humanitárního azylu (§ 14). Dále se věnoval podmínkám pro udělení doplňkové ochrany. V tomto ohledu v zásadě zcela zopakoval argumentaci k podmínkám pro udělení azylu dle ustanovení § 12 písm. b) AZ. Zdůraznil především, že se žalobkyně nikdy nestala terčem zadržení či jiného podobného jednání ze strany čínské policie a odjela z vlasti skrze mezinárodní letiště a zcela legálně. Nepochybně mohla řešit svou situaci tzv. vnitřním přesídlením.
15. Žalobkyně ani neuvedla žádné zákazy či omezení, která by se na ni měla vztahovat v souvislosti s delším pobytem nad rámec platnosti turistického víza. Čínskou lidovou republiku ostatně opouštějí každoročně tisíce občanů za účelem turistiky, a to pouze v ČR jde jen v této oblasti více než 200 tisíc občanů Číny ročně. Žalovaný poukázal v rámci tohoto řízení dále na neexistenci důkazů o systematickém týrání včetně zadržování a

špatného zacházení neúspěšných žadatelů o azyl, kteří se vracejí do Číny. Tvzení žalobkyně jsou tedy čistě účelová.

16. Žalovaný dále k obavám z nebezpečí vzniku vážné újmy v případě návratu žalobkyně do vlasti obsáhle citoval zprávu Australské vlády, Čína, 22. prosince 2021 Zprávy o zemi Ministerstva zahraničních věcí a obchodu (DFAT) ze dne 21. 3. 2022 (Politický systém) a dovodil, že uvedla, že nikdy nebyla členkou žádné politické strany ani jiné organizace, ani se v tomto směru nikdy žádným způsobem neangažovala. V době před jejím odjezdem z vlasti neměla žádné potíže se státní čínskou mocí z důvodu svého politického přesvědčení, bezpečnostní složky o ni nejevily žádný zájem a taktéž vzhledem ke skutečnosti, že nikdy nebyla nijak aktivní v kritice současného čínského režimu, žalovaný nemá žádný důvod se domnívat, že by se bezpečnostní složky o její osobu zajímaly po jejím současném návratu do vlasti.
17. Žalovaný uzavřel, že po zhodnocení výpovědí žalobkyně o okolnostech jejího pobytu ve vlasti před odchodem ze země, posouzení jejích hlavních motivů k odchodu z vlasti a podkladových zpráv nedospěl k závěru, že by žalobkyni v případě návratu do vlasti hrozilo přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu, ani ostatních forem nebezpečí vážné újmy, a proto nelze doplňkovou ochranu udělit.

III. Žaloba

18. Žalobkyně založila svou žalobní argumentaci jednak na zpochybnění řádného zjištění skutkového stavu věci a dále na tvrzení, že se jí osobně dotýká pronásledování křesťanů v Číně. Nesouhlasila s tvrzením, že se mohla v Číně vnitřně přesídlit a že její žádost byla podána čistě z důvodu legalizace pobytu.
19. Předně zdůraznila, že podle jejích informací ji v jejím domově hledá policie. Po jejím odjezdu Policie navštívila její rodiče a ti se nyní musí hlásit na stanici každé dva týdny. Policie zjišťuje informace o žalobkyni. Pokud se vrátí, je velmi pravděpodobné, že bude zadržena. Žalobkyně tuto skutečnost uvedla při seznámení s podklady, i přesto ji žalovaný nepovažoval za zásadní.
20. Žalobkyně dále poukázala na skutečnost, že Komunistická strana Číny se dlouhodobě snaží sladit náboženství s komunismem a zajistit loajalitu jednotlivých církví s Komunistickou stranou, která prosazuje ateismus. Čínská Ústava sice uvádí, že občané mají svobodu náboženského vyznání, úřady však náboženské aktivity přísně kontrolují. Čína se každoročně řadí mezi země s největšími omezeními náboženství.
21. Čínské úřady usilují o dohled a kontrolu nad křesťany tím, že je povzbuzují - někdy i donucovacími prostředky - k připojení ke státem schváleným církvím, které jsou přidruženy k „vlasteneckým“ asociacím a vedeny politicky prověřeným duchovním. Vyznání není svobodné a oddělené od politiky. Žalovaný se měl zabývat otázkou, zda

nelze pronásledování podřadit i pod ustanovení § 12 písm. a) AZ z politických důvodů. Žalobkyně se domnívá, že uplatňování politických práv a svobod se musí posuzovat v širším kontextu, například právo na shromažďování (domácí bohoslužby) by mělo být chráněno.

22. V průběhu řízení uvedla, že spolu s ostatními věřícími spolupracovala na tisku a distribuci náboženských knih, což je ovšem v Číně zakázané. Policie prý jejich nelegální činnost vypátrala a žalobkyni nyní Policie vede jako osobu provozující činnosti „kultu“, jak říkají její církvi. Kvůli tomu z Číny utekla a požádala zde o mezinárodní ochranu. Žalobkyně byla pro své náboženství pronásledována. Toto pronásledování bylo důvodem jejího odjezdu. Po návratu do země původu jí pronásledování hrozí znovu, navíc ještě umocněné jejím odjezdem a žádostí o azyl v České republice.
23. Dále žalobkyně zpochybnila zjištěný skutkový stav, především situaci v zemi původu. Žalovaný podle jejího názoru čerpal pouze ze zpráv z let 2021 - 2024 (z ledna 2024 je pouze jedna zpráva), které se navíc nezaměřují na CVB. Tato církev se nachází ve velmi specifické situaci, její členové jsou dlouhodobě pronásledováni a jde o uskupení, které čelí systematickému tlaku ze strany státu. Právě CVB byla je jednou z několika „neoficiálních“ církví, které čelí neustálé kontrole a útokům ze strany státu. Bylo úkolem správního orgánu si o této církvi a jejím postavení v Číně zjistit dostatečné informace, ovšem i žalobkyně poskytla podrobný popis útrap členů její církve.
24. Při hodnocení azylového příběhu žalobkyně žalovaný některá tvrzení žalobkyně označil za nadsazená, přitom ovšem jejich obsah nevyvracel. Pouze uvedl, že žalobkyně „přehání“, čímž vyhodnotil některé body její výpovědi. Pokud žalovaný považoval některá tvrzení žalobkyně za nevěrohodné nebo nesprávné, mohl se s nimi vypořádat nalezením důkazů o opaku. V pochybnostech by se ovšem vždy měl klonit na stranu žalobkyně. Žalovaný uvedl, že tvrzení žalobkyně vykazují „*minimálně znaky značného nadhodnocení jí tvrzeňých potíží, a to za jediným účelem, kterým je vygradovat azylový příběh s cílem dosáhnout pozitivního rozhodnutí ve věci její žádosti o udělení mezinárodní ochrany.*“ Dále se ovšem nezabývá zdůvodněním, proč považuje tvrzení žalobkyně za nadhodnocené, když i informace o zemi původu je podporují. Tím se žalovaný odklonil od principu prokázání *přiměřené* pravděpodobnosti pronásledování, neboť po ní požadoval prokázání *vysoké* pravděpodobnosti pronásledování.
25. Žalobkyně nepovažuje za relevantní, že na ni nebyl vydán mezinárodní zatykač, jak uvádí žalovaný. Tato skutečnost nesvědčí o tom, že by při návratu byla v bezpečí. Čínské úřady mohou vyčkat na její návrat a až poté ji zadržet. Jak sama uvedla v řízení, její rodiče se musí hlásit na policejní stanici a její sousedi ji mohou při návratu udat.
26. Z hlediska budoucího (tzn. prospektivního) pronásledování žalobkyně uvedla, že se z důvodu pronásledování již pro svou víru musela stěhovat, což žalovaný nepovažoval za zásadní. Žalobkyně tvrdí, že není nutné, aby sama prožila pronásledování, pokud existují osoby kolem ní, které si tím prošly. Žalobkyně uvedla všechny důležité skutečnosti, snažila se vysvětlit svou situaci komplexně, přičemž její azylový příběh není vnitřně rozporný a odpovídá i obecné situaci v Číně. Nevídí tedy důvod k tomu, aby žalovaný vyžadoval nějaké další důkazy o porušování lidských práv, jestliže tak činí nad

rámec povinností stanovených žalobkyni zákonem o azylu, respektive směrnicemi EU a Úmluvou o postavení uprchlíka. Žalobkyně odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2019, č. j. 9 Azs 39/2019-77 a rozsudek téhož soudu ze dne 24. 8. 2017, č. j. 1 Azs 227/2017 – 33.

27. K otázce možnosti vnitřního přesídlení žalobkyně uvedla, že politika směřující proti náboženství a především proti CVB se uplatňuje na celém území Číny, a to více či méně přísně, ovšem není možné tvrdit, že pouhé vnitřní přesídlení by žalobkyni zajistilo bezpečí a především svobodu vyznání. K argumentaci žalovaného, že jí šlo pouze o legalizaci pobytu, žalobkyně odkázala na relevantní judikaturu Nejvyššího správního soudu s tím, že legalizace pobytu je pouze jedním z důsledků podání žádosti o mezinárodní ochranu.

IV. Vyjádření žalovaného

28. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě ze dne 9. 1. 2025 především zopakoval nosné důvody napadeného rozhodnutí. K žalobním námitkám uvedl, že se žalobkyni byl proveden pohovor a použil také materiály, které mu předložila. Ohledně aktuálnosti použitých zpráv o zemi původu žalovaný uvedl, že tyto podklady pochází z období let 2021 – 2024. Žalovaný zdůraznil, že aktuálnost informací o zemi původu se odvíjí především od toho, zda nastala nějaká relevantní změna okolností či nikoliv.
29. Podle žalovaného žalobkyně nemohla pociťovat odůvodněnou obavu z pronásledování z důvodů uvedených v § 12 písm. b) AZ. Žalobkyně pouze domýšlí krajní scénáře v případě svého návratu do země původu a snaží se žalovanému i soudu podsunout své domněnky jako skutečnost, aniž by měly jakoukoliv reálnou souvislost s jejím azylovým příběhem.
30. Z uvedených důvodů žalovaný navrhl zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

V. Posouzení věci krajským soudem

31. Krajský soud shledal, že žaloba je **důvodná**.
32. Úvodem svého právního posouzení krajský soud předesílá, že vycházel jakožto z relevantního právního rámce z právní úpravy obsažené v zákoně o azylu, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU (tzv. kvalifikační směrnice) a v neposlední řadě z ustálené judikatury správních soudů.
33. Ze **správního spisu** vyplývá, že se žalobkyni proběhl pohovor dne 19. 9. 2024 za přítomnosti tlumočníka z čínského jazyka, z něhož žalovaný pořídil na žádost žalobkyně též audiozáznam. Co se týká zpráv o zemi původu, ve spisu je založena zpráva Ministerstva zahraničních věcí USA ze dne 20. 3. 2023 v českém překladu (Zpráva o dodržování lidských práv za rok 2022) zahrnující pasáže o svobodě pohybu a právu vycestovat ze země, vnitrostátním pohybu obyvatel a cestování do zahraničí včetně možnosti exilu. Dále jde o Informaci OAMP ze dne 24. 1. 2024 Bezpečnostní a politická situace v zemi (leden 2024) týkající se vybraných otázek z oblasti občanských svobod a lidských práv, která se mj. týká mučení a trestu smrti v ČLR.

34. Otázek náboženské svobody se výslovně dotýká zpráva Informace australské vlády ze dne 22. 12. 2021 (body 3.22 a násl.), která hovoří o počínšťování náboženství, které s sebou přináší změnu některých náboženských prvků či předpisů. Náboženským skupinám, které odmítají podrobit se autoritě státem schválených náboženských organizací hrozí, že budou zrušeny. Ty skupiny, které mohou existovat, jsou podrobeny pečlivému sledování. Body 3.28 – 3.31 této zprávy se týkají přímo křesťanství a body 3.32 až 3.35 se týkají protestantských církví. Podle závěrů této zprávy jsou protestanté vystaveni středně velkému riziku úřední diskriminace a nemohou svou víru svobodně vyznávat. Protestantští křesťané jsou vystaveni nízkému riziku společenské diskriminace.
35. Klíčové pasáže týkající se Církve všemocného Boha (COAG) jsou obsaženy v bodech 3.57 až 3.63 této zprávy. Zde se uvádí, že jde o zakázanou skupinu od listopadu 1995, která působí v utajení. Neexistuje v ní žádná formální liturgie či obřady, ale pouze studijní setkání. Není jasná ani hierarchie hodnostářů, ačkoliv pravděpodobně existuje, a není ani známo, zda se vede centrální registr členů. Podle hodnocení DFAT jsou zprávy o všeobecně rozšířeném zatýkání věrohodné. Šíření víry je nezákonné. Členové této církve jsou vystaveni středně velkému riziku společenské diskriminace.
36. Po seznámení s podklady žalobkyně doložila několik článků o uvěznění či perzekuci členů CVB a své vyjádření ze dne 1. 10. 2024 V tomto vyjádření žalobkyně podrobně popsala své zážitky z období let 2015, kdy začala věřit v Boha a otec ji dovedl do CVB, až do roku 2024, kdy se rozhodla odjet z Číny do ČR. Žalobkyně dosti podrobně popisuje své problémy, které započaly (blíže nedatovaným) přestěhování z důvodu obav do města J. v provincii S., kde se žalobkyně také měla ukrývat u sestry jménem W. Tam měla také pracovat na tisku náboženských textů. Poté, co dostala dopis od otce, který ji informoval o tom, že došlo k zatčení její spolupracovnice sestry Y. X. a prozrazení žalobkyně a její práce pro CVB. Její rodinu začala sledovat policie a otec musí podávat hlášení, zda se žalobkyně nevrátila domů, se žalobkyně přestěhovala do města Y. v provincii S. Tam se jí měla přihodit nehoda s motocyklem, na němž údajně bylo nalezeno sledovací zařízení. Dále popsala zatýkání sester při „jednotné akci čínských komunistů“, kdy jen zázrakem nebyla zatčena také. Poté se rozhodla odjet z Číny a vyhodnotila situaci tak, že se musí odstěhovat do zahraničí, neboť v Číně by nemohla pokračovat ve své víře. Poukázala na zatýkání stovek až tisíců členů CVB v provinciích Z., A., S. aj. v červnu 2023, o čemž vypovídá i připojené články ze serveru bitterwinter.org.
37. Pro větší přehlednost rozdělil krajský soud svou argumentaci do následujících oddílů odůvodnění.

A) Důvody pronásledování podle § 12 písm. a) zákona o azylu

38. Krajský soud se nejprve zabýval námitkami směřujícími proti hodnocení důvodů pronásledování upravených v ustanovení § 12 písm. a) zákona o azylu, tedy pronásledování v důsledku uplatňování politických práv a svobod. Žalovaný k těmto důvodům pouze uvedl, že nebyla členkou žádné politické strany, a proto u ní pronásledování z politických důvodů nepřichází v úvahu, a proto o udělení azylu z těchto důvodů nelze uvažovat.

39. Krajský soud v první řadě podotýká, že na první pohled lze se žalobkyní souhlasit v tom, že hodnocení žalovaného k těmto důvodům pronásledování vyhlíží povrchně a paušalizovaně. Nepochybně mohl žalovaný zauvažovat nad vztahem důvodů pro udělení azylu uvedených v písm. a) a b) citovaného ustanovení hlouběji a mohl vymezit jejich vzájemné souvislosti, které žalobkyně poměrně správně připomíná.
40. Nicméně pro posouzení důvodnosti námitek žalobkyně je podstatné, zda z jejího azylového příběhu vyplývají indicie, které by mohly vést k domněnce, že žalobkyně byla v zemi původu pronásledována pro uplatňování svých politických práv a svobod. Právo shromažďovat či sdružovat se společně s jinými za účelem projevování či praktikování náboženství či víry je již konzumováno v samotném pojmu náboženské svobody (srov. kupř. čl. 16 odst. 1 Listiny, čl. 18 odst. 1 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech, vyhl. pod č. 120/1976 Sb.). Právo na náboženskou svobodu se považuje za základní právo občanského charakteru, nikoliv však specificky právo politické. Může samozřejmě docházet k prolínání mezi náboženskou svobodou a projevováním víry a politickými postoji (např. v teokratických politických systémech či politických stran a hnutí fixovaných na určitou náboženskou věrouku), avšak skutkové okolnosti případu takovému prolnutí nenasvědčují.
41. Lze proto souhlasit se žalovaným, že tvrzený způsob a projevy křesťanské víry, které žalobkyně v zemi původu praktikovala, nejsou v jejím případě podřaditelné pod pojem uplatňování politických práv a svobod ani pod pojem pronásledování z těchto důvodů [§ 12 písm. a) zákona o azylu]. Žalobkyně sama sebe navíc prezentovala jako politicky pasívní osobu, která nikdy kvůli svým politickým postojům neměla v zemi původu problémy. Veškerý její nesouhlas s vládnoucím komunistickým režimem je spojen s jejím vyznáváním víry a z toho plynoucími riziky spočívajícími ve sledování osob a jejich útlaku.
42. Ačkoliv tedy žalovaný mohl odůvodnit tuto otázku podrobněji a také šířeji, nespatřuje v tom krajský soud ani nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů, ani nezákonnost, neboť závěry, k nimž žalovaný v tomto ohledu dospěl, jsou skutkově a věcně opodstatněné. Tyto námítky tedy krajský soud nepovažuje za důvodné.

B) Důvody pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu (odůvodněný strach)

43. Gros žalobních námitek se upíná právě k argumentaci žalovaného věnované hodnocení otázky odůvodněného strachu žadatele o mezinárodní ochranu z pronásledování z důvodu náboženství [§ 12 písm. b) zákona o azylu].
44. Podle § 2 odst. 4 zákona o azylu je za pronásledování považováno „závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování.“
45. V rámci eurokonformního výkladu českého zákonného rámce pro udělování azylu je třeba zohlednit také relevantní ustanovení kvalifikační směrnice, a to především ve vztahu k pojmu pronásledování čl. 9 této směrnice. Za pronásledování ve smyslu kvalifikační směrnice mohou být považována kupř. tato jednání: a) použití fyzického nebo psychického násilí, včetně sexuálního násilí; b) právní, správní, policejní nebo soudní opatření, která jsou sama o sobě diskriminační nebo jsou prováděna diskriminačním

způsobem; c) nepřiměřené nebo diskriminační trestní stíhání nebo trestání; d) odeprání soudní ochrany, které vede k nepřiměřenému nebo diskriminačnímu trestu; e) trestní stíhání nebo trest za odeprání výkonu vojenské služby za konfliktu, jestliže by výkon vojenské služby zahrnoval zločiny nebo jednání spadající mezi důvody vyloučení uvedené v čl. 12 odst. 2; f) jednání namířená proti osobám určitého pohlaví nebo proti dětem.

46. Podle čl. 10 odst. 1 písm. b) kvalifikační směrnice pojem náboženství zahrnuje zejména zastávání teistických, neteistických a ateistických přesvědčení, účast nebo neúčast na formálních náboženských obřadech konaných soukromě nebo veřejně, sám nebo společně s jinými, jiné náboženské akty nebo vyjádření názorů anebo formu osobního nebo společenského chování založeného na jakémkoli náboženském přesvědčení nebo přikázaného jakýmkoli náboženským přesvědčením.
47. Žalovaný při hodnocení tzv. odůvodněného strachu z pronásledování vycházel z několika dílčích premis, které žalobkyně podrobila nesouhlasné kritice. Neuralgickým bodem této úvahy žalovaného je jeho závěr o účelovém nadhodnocení popsanych zážitků s praktikováním křesťanské víry v ČLR. Krajský soud se jimi zabýval jednotlivě a ve vzájemné souvislosti a dospěl k následujícím závěrům.
48. Mezi účastníky není sporné, že vyznání křesťanské víry v tzv. domácích církvích je zakázáno a státními orgány kontrolováno i stíháno. Členové těchto církví s určitou pravděpodobností (viz soudem citovaná zpráva australské vlády ze dne 22. 12. 2021) mohou čelit pronásledování, zatčení i uvěznění pro svou víru. Specificky jsou více ohroženy osoby ve vůdčích pozicích církevních komunit a ti, kteří se podílejí na rozšiřování náboženských textů (tzn. šíření víry).
49. Žalovaný založil své hodnocení azylového příběhu na zprávách o zemi původu, které podle mínění krajského soudu nelze považovat obecně vzato za nedostatečné či neaktuální. Ve vztahu k činnosti protestantských domácích církví obecně a specificky CVB je klíčová zpráva australské vlády ze dne 22. 12. 2021, která je nejpodrobnějším podkladem obsaženým ve správním spisu. Tato zpráva poměrně jednoznačně zodpovídá obecné rysy azylového příběhu žalobkyně, které jednoznačně zapadají do popisu činnosti CVB. Vzhledem k závěrům žalovaného o absenci individuálního rizika pronásledování žalobkyně tu ovšem lze spatřovat nedostatek podrobnějších informací k popisovaným událostem, zejm. zatýkání členů této církve v červnu 2023, které se mělo stát poměrně bezprostředním motivem k zahájení kroků k opuštění země původu.
50. Žalobkyně doložila ke svému vyjádření k podkladům řadu článků ze serveru BitterWinter.org, které žalovaný nechal přeložit, nicméně při zdůvodnění klíčových otázek případu z nich výslovně nevycházel ani nezdůvodnil, proč tak neučinil. Tyto články se týkají zatýkání členů CVB v různých provinciích a v různých obdobích. Závěry žalovaného stran rizika individuálního pronásledování jsou založeny na obecných floskulích, které nijak nevyvrací azylový příběh žalobkyně. V tomto kontextu tedy lze námitce vůči nedostatečným podkladům pro napadené rozhodnutí přisvědčit. Žalovaný se měl buď explicitně vypořádat s předloženými články týkajícími se azylového příběhu žalobkyně, anebo si opatřit vlastní informace, které by podpořily jeho závěry o absenci rizika individuálního pronásledování žalobkyně.
51. Žalobkyně konzistentně tvrdila, že ji policie hledá u její rodiny, a to minimálně od roku 2020, kdy dostala dopis od svého otce v tomto smyslu. Od té doby už se domů nevrátila a žila v jiné provincii (Y., provincie S.). Žalovaný obecně dospěl ze zpráv o zemi původu

k názoru, že žalobkyně coby protestantská věřící jedné z domácích církví, které jsou v ČLR zakázaným kultem, může čelit pronásledování. Poté však žalobkyni zcela bez bližších důvodů neuvěřil, že se obává návratu domů, neboť má informaci o sledování svého otce a odhalení blízké spolupracovnice, která jí pomáhala při práci na tisku náboženských textů CVB. Krajský soud tu spatřuje rozpor, který žalovaný dostatečně nevysvětluje a neuvádí žádné skutkové argumenty obecné či individuální povahy, proč by mělo jeho hodnocení výpovědi žalobkyně jako *přehnané* být správné.

52. Krajský soud tu z argumentace žalovaného jasně rozumí, že žalovaný zcela záměrně nechtěl tvrdit, že žalobkyně je nevěrohodná či sniženě věrohodná (jak tomu bylo v jeho rozhodnutích týkajících se členů zakázaných církví, kteří do ČR přijeli požádat o azyl v roce 2018 - 2019). Její nevěrohodnost by bylo možno založit teprve na tom, pokud by si navzájem odporovala jeho vyjádření v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebo by byla v rozporu se skutečnostmi o zemi původu zjištěnými v průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany; tak tomu ovšem zjevně není. Místo toho žalovaný argumentuje pouhým „nadsazením“ či „přehnaností“ obav žalobkyně, ovšem jak bylo řečeno, bez přílehlavých skutkových důvodů (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2017, čj. 1 Azs 227/2017 – 33).
53. Skutečnost, že žalobkyně sama zatčena ani zadržena v zemi původu doposud nebyla, je jistě důležitou indicí, ale samostatně nejde o důkaz, že jí *pro futuro* nehrozí za její činnost pronásledování. Vyprávění žalobkyně o zatýkání osob z CVB v jejím blízkém okolí logicky odůvodňuje pocit strachu a obav ze stejného osudu. Žalovaný se tu opírá opět jen o své přesvědčení, že žalobkyně prostě jen „přehání“. Deskripce jejích zážitků (očitě svědectví zatýkání členů CVB, nalezení sledovacího zařízení v motocyklu atd.) nebyla žalovaným nijak věcně vyvrácena jako nevěrohodná, nepravdivá či nepřesvědčivá. Krajský soud tu odkazuje na závěry Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 29. 8. 2019, č. j. 9 Azs 39/2019-77, které se týkaly rovněž čínského státního příslušníka, který byl členem církve CVB.
54. Úvaha žalovaného o mezinárodním zatykači (tzn. pravděpodobně cestou Interpolu) je s nosnými důvody azylového příběhu zcela mimoběžná, neboť pronásledování domácích církví v ČLR je interní záležitostí a nelze si představit, že by ČLR stíhala osoby věřících i v mezinárodním prostředí a pátrala po nich prostřednictvím Interpolu (srov. čl. 3 Statutu Interpolu – viz <https://www.interpol.int/Who-we-are/Legal-framework/Legal-documents>). Argumentace okolnostmi vycestování ze země původu je sice relevantní, ovšem v případě, že žalobkyně měla platný cestovní doklad a vízum do ČR a nejde o osobu trestně stíhanou či prověřovanou policií, nedává valný smysl. Čínské orgány logicky neměly pádný důvod, proč žalobkyni nenechat vycestovat, naopak při obrácené logice by si mohly spíše přát, aby se žalobkyni do ČLR již nevrátila, pokud měly informace o její činnosti při šíření víry v Boha.
55. Úvahy stran vnitřního přesídlení by se mohly jevit jako předčasné vzhledem k tomu, že žalovaný uzavřel tak, že žalobkyni nehrozí individuální pronásledování. Ovšem je třeba poukázat na to, že žalobkyně se po dvakrát (nikoliv jen jednou) z důvodu obav z pronásledování již přestěhovala. Vzhledem k tomu, že pokračovala vždy v aktivním praktikování víry v CVB, ale také v jejím šíření, je logické, že přestěhování její obavy z možného zatčení a perzekuce nejsou mimoběžné. Svou roli tu opět hraje, zda se pronásledování CVB intenzifikuje pouze v některých provinciích ČLR, anebo stejnou měrou na celém jejím území.

56. Krajský soud závěrem připomíná i judikaturu SDEU k výkladu čl. 9 kvalifikační směrnice. V rozsudku velkého senátu ve spojených věcech C-71/11 a C-99/11, *Spolková republika Německo proti Y a Z* ze dne 5. 9. 2012 SDEU dovodil, že „existence aktu pronásledování může vyplývat ze zásahu do vnějšího projevu uvedené svobody a pro účely posouzení, zda zásah do práva na svobodu náboženského vyznání, který porušuje čl. 10 odst. 1 Listiny, může představovat ‚akt pronásledování‘, musejí příslušné orgány s ohledem na osobní situaci dotyčné osoby ověřit, zda této osobě z důvodu výkonu této svobody v její zemi původu vznikne **skutečné nebezpečí** spočívající zejména v tom, že bude pronásledována či s ní bude jeden z původců uvedených v článku 6 směrnice zacházet nelidským či ponižujícím způsobem, anebo jí uloží nelidský či ponižující trest.“ Tyto parametry napadené rozhodnutí nespĺňuje, neboť žalovaný dostatečně přesvědčivě nezdůvodnil, proč jsou obavy žalobkyně z možného zatčení a perzekuce (skutečného nebezpečí) mylné či přehnané.
57. Krajský soud se již detailně nezabýval úvahami žalovaného o nesplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany. To by bylo na místě tehdy, pokud by úvahy žalovaného o nenaplnění podmínek pronásledování žalobkyně byly přezkoumatelné, což nebyly.

VI. Závěr a náhrada nákladů řízení

58. Ze všech shora uvedených důvodů krajský soud dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí je třeba v plném rozsahu zrušit [§ 76 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.] a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení.
59. Krajský soud připomíná, že v dalším řízení je žalovaný povinen znovu a mnohem komplexněji vyhodnotit zjištěné skutečnosti, zejm. tvrzení žalobkyně v jejím vyjádření k podkladům pro rozhodnutí včetně připojených článků. V potřebném rozsahu bude žalovaný dále povinen doplnit důkazní materiál vzhledem k aktuálním poměrům a podmínkám v zemi původu. Právním názorem, který soud v tomto rozsudku vyslovil, je žalovaný v dalším řízení vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
60. Konkrétně krajský soud zdůrazňuje, že žalovaný je v dalším řízení povinen odstranit soudem identifikované vady napadeného rozhodnutí spočívající jednak v nepřezkoumatelnosti některých částí svých úvah pro nedostatek důvodů (§ 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s.), a jednak v nedostatečném zjištění skutkového stavu věci (zejm. k otázce možnosti prospektivního pronásledování či důvodných obav z vážné újmy v případě návratu do země původu).
61. O náhradě nákladů řízení krajský soud rozhodl tak, že nepřiznal toto právo žádnému z účastníků. Žalobkyně sice byla v řízení úspěšná, ale právo na náhradu nákladů řízení neuplatnila a ani jí žádné náklady nevznikly, neboť právní zastoupení bylo poskytnuto zastupující organizací specializovanou na právní pomoc cizinců zdarma. Žalovaný nebyl ve věci úspěšný, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, ve dvojím vyhotovení. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje,

vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 27. listopadu 2025

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D. v. r.
samosoudce